

WYMAGANIA EDUKACYJNE

KSZTAŁCENIE SŁUCHU

PSM II st.

KLASA I

I Okres

Uczeń umie:

- czytać nuty głosem w zakresie jednogłosu opartego na tonalności i prostych skalach, głównie w ramach diatoniki (notacja w kluczu wiolinowym i basowym) – także z transpozycją o 2 w górę i w dół,
- czytać nuty głosem i na fortepianie jednocześnie w zakresie dwugłosu opartego na tonalności, głównie w ramach diatoniki (notacja w kluczu wiolinowym i basowym),
- czytać przebiegi rytmiczne w zakresie jednogłosu,
- śpiewać wzory o strukturze gamowej i gamopochodnej (odmiany gam, tetrachordy, interwały gamowłaściwe),
- rozpoznawać wzory o strukturze gamowej i gamopochodnej wydobywane w średnicy skali dźwiękowej,
- śpiewać interwały i wzory o strukturze interwałowej w oderwaniu od gam,
- rozpoznawać interwały i proste wzory o strukturze interwałowej wydobywane w średnicy skali dźwiękowej,
- śpiewać podstawowe akordy w oderwaniu od gam (trójdźwięki),
- rozpoznawać podstawowe akordy w oderwaniu od gam, wydobywane w średnicy skali dźwiękowej (trójdźwięki),
- zapisywać dyktanda wysokościowe, pamięciowe, dwugłosowe, interwałowe, akordowe, typu korekta błędów i rytmiczne jednogłosowe o niewielkim stopniu trudności,
- uczeń rozwija swoją pamięć i wyobraźnię dźwiękową.

II Okres

Uczeń umie:

- czytać nuty głosem, w tym *a vista* w zakresie jednogłosu opartego na tonalności i prostych skalach, głównie w ramach diatoniki (notacja w kluczu wiolinowym i basowym), także z transpozycją o 2 w górę i w dół,
- czytać nuty głosem i na fortepianie jednocześnie w zakresie dwugłosu opartego na tonalności, głównie w ramach diatoniki (notacja w kluczu wiolinowym i basowym),
- czytać nuty głosem przy fortepianowym akompaniamencie nauczyciela, głównie w ramach diatoniki,
- czytać nuty głosem w zakresie dwugłosu wokalnego, głównie w ramach diatoniki
- czytać przebiegi rytmiczne, w tym *a vista*, w zakresie jednogłosu,
- śpiewać wzory o strukturze gamowej i gamopochodnej (odmiany gam, tetrachordy, interwały gamowłaściwe, w tym charakterystyczne, akordy na stopniach gam),

- rozpoznawać wzory o strukturze gamowej i gamopochodnej wydobywane w średnicy skali dźwiękowej,
- śpiewać interwały i wzory o strukturze interwałowej w oderwaniu od gam,
- rozpoznawać interwały i proste wzory o strukturze interwałowej wydobywane w średnicy skali dźwiękowej,
- śpiewać podstawowe akordy w oderwaniu od gam (dominanta septymowa z rozwiązaniem),
- rozpoznawać podstawowe akordy w oderwaniu od gam, wydobywane w średnicy skali dźwiękowej (trójdźwięki i dominanta septymowa z rozwiązaniem),
- zapisywać dyktanda wysokościowe, pamięciowe, dwugłosowe, interwałowe, akordowe, typu korekta błędów i rytmiczne jednogłosowe o niewielkim stopniu trudności,
- uczeń rozwija swoją pamięć i wyobraźnię dźwiękową.

KLASA II

Klasa II

Uczeń rozpoznaje i odtwarza ze słuchu:

- 2 interwały proste/1 złożony tworzące/-y motyw linearny w średnicy skali dźwiękowej;
- 2 interwały proste/1 prosty i 1 złożony stanowiące następujące po sobie współbrzmienia w średnicy skali dźwiękowej;
- 1 trójdźwięk w układzie skupionym - spośród wszystkich rodzajów i postaci – stanowiący współbrzmienie w średnicy skali dźwiękowej;
- gamę durową/molową do 7 znaków (jej odmianę), graną w górę/w dół w średnicy skali dźwiękowej;
- tetrachord - spośród czterech jego rodzajów – grany w górę/w dół w średnicy skali dźwiękowej;
- trójdźwięki triady harmoniczej, dominantę septymową i tonikę VI stopnia w przebiegu funkcyjnym;
- postać dominanty septymowej;
- skale poznane na zasadach muzyki (starogreckie, pentatonika, średniowieczne, cygańskie, góralska, całotonowa, dwunastotonowa).

Uczeń odtwarza z wyobraźni (śpiewa):

- ciąg kwint czystych;
- interwał prosty i jego przewrót;
- interwał dysonansowy z jego rozwiązaniem;
- motyw złożony z 2 interwałów prostych;
- progresję modulującą o prostym wzorze 1-taktowym;
- gamy durowe/molowe do siedmiu znaków, także w odmianach;
- tetrachordy wszystkich rodzajów;
- triadę harmoniczną we wskazanej gamie do 7 znaków z zastosowaniem różnych postaci trójdźwięków;
- interwały gamowłasciwe,

- interwały charakterystyczne w gamach durowych z rozwiązaniem;
- dominantę septymową w postaci zasadniczej i przewrotach z rozwiązaniem na tonikę i tonikę VI stopnia;
- trójdźwięki wszystkich rodzajów i postaci;
- skale poznane na zasadach muzyki (starogreckie, pentatonika, średniowieczne, cygańskie, góralska, całotonowa, dwunastotonowa).

Uczeń odtwarza z pamięci:

- jednogłosowy przykład muzyczny (melodyczny lub rytmiczny) po prezentacji słuchowej lub wzrokowej;
- jednotaktowy schemat rytmiczny po prezentacji słuchowej w ramach tzw. łańcucha rytmicznego;
- melodię tonalną, do której stale dodawany jest jeden dźwięk.

Uczeń improwizuje:

- dwutaktową frazę melodyczną opartą na skali;
- rytm do krótkiego tekstu słownego.

Uczeń tworzy:

- melodię tonalną/opartą na skali oraz towarzyszące jej ostinato rytmiczne;
- melodię tonalną do podanego tekstu słownego.

Uczeń uzupełnia:

- brakujący tekst przebiegu melodycznego/rytmicznego jednogłosowego.

Uczeń rozpoznaje i nazywa w przykładzie muzycznym poprzez analizę słuchową/wzrokową:

- interwały i akordy;
- tryb tonacji;
- konkretną tonację – po podaniu a1;
- zjawiska metryczne, agogiczne i dynamiczne;
- funkcje triady harmoniczej i rodzaje kadencji;
- obsadę wykonawczą;
- zasadę kształtowania formy.

Uczeń czyta:

- nuty głosem w zakresie jednogłosu w oparciu o tonalność i skale poznane na zasadach muzyki (notacja w kluczu wiolinowym i basowym oraz kluczach poznanych na zasadach muzyki: zwłaszcza sopranowym altowym i tenorowym);
- nuty głosem i na fortepianie jednocześnie w zakresie dwugłosu w oparciu o tonalność i skale poznane na zasadach muzyki (notacja w kluczu wiolinowym i basowym oraz kluczach poznanych na zasadach muzyki);
- nuty głosem przy fortepianowym akompaniamencie nauczyciela lub innego ucznia w oparciu o tonalność;

- nuty głosem w ramach trzygłosu o fakturze akordowej, głównie w oparciu o tonalność w ramach diatoniki;
- przebiegi rytmiczne, w tym a vista, w zakresie jednogłosu o niewielkim stopniu trudności,
- przebiegi rytmiczne, w tym a vista, w zakresie dwugłosu o niewielkim stopniu trudności.

Uczeń zapisuje:

- jednogłosowe dyktanda monorytmiczne oparte głównie na diatonice;
- jednogłosowe dyktanda pamięciowe oparte głównie na diatonice;
- jedno- i dwugłosowe dyktanda rytmiczne oparte na podziale regularnym;
- proste dwu- i trzygłosowe dyktanda melodyczne;
- dyktanda interwałowe;
- dyktanda akordowe (trójdźwięki i D7);
- dyktanda harmoniczne oparte na triadzie harmoniczej.

Uczeń koryguje zapis:

- jednogłosu melodycznego/rytmicznego;
- dwu- i trzygłosu melodycznego.

Uczeń uzupełnia zapis:

- jednogłosu melodycznego/rytmicznego;
- dwu- i trzygłosu melodycznego.

Uczeń samodzielnie:

- korzysta z literatury specjalistycznej i dostępnych technik informacyjnych;
- poznaje literaturę muzyczną poprzez udział w koncertach i słuchanie nagrań;
- korzysta z programów komputerowych służących doskonaleniu kompetencji słuchowych.

KLASA III

I Okres

Uczeń umie

- czytać nuty głosem w zakresie jednogłosu opartego na tonalności, tonalności rozszerzonej, skalach i atonalności, także z zastosowaniem transpozycji o 4 w górę i w dół
- czytać nuty głosem i na fortepianie jednocześnie w zakresie dwugłosu opartego na tonalności, tonalności rozszerzonej, skalach i atonalności
- czytać nuty głosem w zakresie trzygłosu opartego na tonalności
- czytać nuty głosem i na fortepianie jednocześnie w zakresie czterogłosu o układzie harmonicznym, zawierającego akordy i łączenia oraz dźwięki obce poznane na

harmonii

- czytać przebiegi rytmiczne w zakresie jednogłosu o średnim stopniu trudności zawierającego grupy niemiary
- czytać przebiegi rytmiczne w zakresie dwugłosu o średnim stopniu trudności, zawierającego grupy niemiary
- śpiewać wzory o strukturze gamowej i gamopochodnej (odmiany gam, tetrachordy, interwały gamowłasciwe)
- rozpoznawać wzory o strukturze gamowej i gamopochodnej wydobywane w szerokiej skali dźwiękowej
- analizować przebiegi harmoniczne z udziałem akordów i łączeń poznanych na harmonii
- śpiewać skale
- rozpoznawać skale, także zastosowane w melodiach
- śpiewać interwały i wzory o strukturze interwałowej w oderwaniu od gam
- rozpoznawać interwały i wzory o strukturze interwałowej w oderwaniu od gam, wydobywane w szerokiej skali dźwiękowej
- śpiewać akordy w oderwaniu od gam (trójdźwięki)
- rozpoznawać akordy w oderwaniu od gam, wydobywane w szerokiej skali dźwiękowej (trójdźwięki)
- zapisywać dyktanda wysokościowe, pamięciowe, dwugłosowe, trzygłosowe interwałowe, akordowe, harmoniczne, typu korekta błędów, rytmiczne jednogłosowe i dwugłosowe o średnim stopniu trudności
- uczeń rozwija swoją pamięć i wyobraźnię dźwiękową

II Okres

Uczeń umie

- czytać nuty głosem *a vista* w zakresie jednogłosu opartego na tonalności, tonalności rozszerzonej, skalach i atonalności, także z transpozycją o 4 w górę i w dół
- czytać *a vista* nuty głosem i na fortepianie jednocześnie w zakresie dwugłosu opartego na tonalności, tonalności rozszerzonej, skalach i atonalności
- czytać nuty głosem przy fortepianowym akompaniamencie innego ucznia lub własnym w oparciu o tonalność i tonalność rozszerzoną
- czytać nuty głosem *a vista* w zakresie czterogłosu o układzie harmonicznym, zawierającego akordy i łączenia oraz dźwięki obce poznane na harmonii
- czytać *a vista* przebiegi rytmiczne w zakresie jednogłosu o średnim stopniu trudności zawierającego grupy niemiary
- czytać nuty głosem i przebiegi rytmiczne jednocześnie w zakresie dwugłosu melodyczno-rytmicznego opartego na atonalności
- śpiewać wzory o strukturze gamowej i gamopochodnej (interwały charakterystyczne, akordy na stopniach gam)
- rozpoznawać wzory o strukturze gamowej i gamopochodnej wydobywane w szerokiej skali dźwiękowej
- analizować przebiegi harmoniczne z udziałem akordów i łączeń poznanych na harmonii

- śpiewać skale
- rozpoznawać skale, także zastosowane w melodiach
- śpiewać interwały i wzory o strukturze interwałowej w oderwaniu od gam
- rozpoznawać interwały i wzory o strukturze interwałowej w oderwaniu od gam, wydobywane w szerokiej skali dźwiękowej
- śpiewać akordy w oderwaniu od gam (czterodźwięki)
- rozpoznawać akordy w oderwaniu od gam, wydobywane w szerokiej skali dźwiękowej (czterodźwięki)
- zapisywać dyktanda wysokościowe, pamięciowe, dwugłosowe, trzygłosowe interwałowe, akordowe, harmoniczne, typu korekta błędów, rytmiczne jednogłosowe i dwugłosowe o średnim stopniu trudności
- uczeń rozwija swoją pamięć i wyobraźnię dźwiękową

KLASA IV

I Okres

Uczeń umie

- czytać nuty głosem w zakresie jednogłosu opartego na tonalności, tonalności rozszerzonej, skalach i atonalności, także z transpozycją
- czytać nuty głosem i na fortepianie jednocześnie w zakresie dwugłosu opartego na tonalności, tonalności rozszerzonej, skalach i atonalności
- czytać nuty głosem w zakresie trzygłosu opartego na tonalności i tonalności rozszerzonej
- czytać nuty głosem i na fortepianie jednocześnie w zakresie czterogłosu o układzie harmonicznym, zawierającego akordy i łączenia oraz dźwięki obce, a także modulacje poznane na harmonii
- czytać przebiegi rytmiczne w zakresie jednogłosu o średnim stopniu trudności, zawierającego grupy niemiaryowe
- czytać przebiegi rytmiczne, w zakresie dwugłosu o średnim stopniu trudności, polirytmicznego, zawierającego grupy niemiaryowe
- śpiewać wzory o strukturze gamowej i gamopochodnej (odmiany gam, tetrachordy, interwały gamowłaściwe)
- rozpoznawać wzory o strukturze gamowej i gamopochodnej wydobywane w szerokiej skali dźwiękowej
- analizować przebiegi harmoniczne z udziałem akordów, łączeń, dźwięków obcych, alteracji i modulacji poznanych na harmonii
- śpiewać skale w zakresie dwugłosu
- rozpoznawać skale zastosowane we fragmentach utworów
- śpiewać interwały i wzory o strukturze interwałowej w oderwaniu od gam
- rozpoznawać interwały i wzory o strukturze interwałowej w oderwaniu od gam,

wydobywane w szerokiej skali dźwiękowej

- śpiewać akordy w oderwaniu od gam (trójdźwięki)
- rozpoznawać akordy w oderwaniu od gam, wydobywane w szerokiej skali dźwiękowej (trójdźwięki)
- zapisywać dyktanda wysokościowe, pamięciowe, dwugłosowe, trzygłosowe interwałowe, akordowe, harmoniczne, typu korekta błędów, rytmiczne jednogłosowe i dwugłosowe o średnim stopniu trudności
- uczeń rozwija swoją pamięć i wyobraźnię dźwiękową

II Okres

Uczeń umie

- czytać nuty głosem *a vista* w zakresie jednogłosu opartego na tonalności, tonalności rozszerzonej, skalach i atonalności, także z transpozycją
- czytać *a vista* nuty głosem i na fortepianie jednocześnie w zakresie dwugłosu opartego na tonalności, tonalności rozszerzonej, skalach i atonalności
- czytać nuty głosem przy fortepianowym akompaniamencie innego ucznia lub własnym, w oparciu o tonalność i tonalność rozszerzoną
- czytać nuty głosem *a vista* w zakresie czterogłosu o układzie harmonicznym, zawierającego akordy i łączenia oraz dźwięki obce, a także modulacje poznane na harmonii
- czytać *a vista* przebiegi rytmiczne w zakresie jednogłosu o średnim stopniu trudności, zawierającego grupy niemiaryowe
- czytać nuty głosem i przebiegi rytmiczne jednocześnie w zakresie dwugłosu melodyczno-rytmicznego opartego na atonalności
- śpiewać wzory o strukturze gamowej i gamopochodnej (interwały charakterystyczne, akordy na stopniach gam)
- rozpoznawać wzory o strukturze gamowej i gamopochodnej wydobywane w szerokiej skali dźwiękowej
- analizować przebiegi harmoniczne z udziałem akordów, łączeń, dźwięków obcych, alteracji i modulacji poznanych na harmonii
- śpiewać skale w zakresie dwugłosu
- rozpoznawać skale zastosowane we fragmentach utworów
- śpiewać interwały i wzory o strukturze interwałowej w oderwaniu od gam
- rozpoznawać interwały i wzory o strukturze interwałowej w oderwaniu od gam, wydobywane w szerokiej skali dźwiękowej
- śpiewać akordy w oderwaniu od gam (czterodźwięki)
- rozpoznawać akordy w oderwaniu od gam, wydobywane w szerokiej skali dźwiękowej (czterodźwięki)
- zapisywać dyktanda wysokościowe, pamięciowe, dwugłosowe, trzygłosowe interwałowe, akordowe, harmoniczne, typu korekta błędów, rytmiczne jednogłosowe i dwugłosowe o średnim stopniu trudności
- uczeń rozwija swoją pamięć i wyobraźnię dźwiękową

KLASA V

I Okres

Uczeń umie:

- czytać nuty w zakresie jednogłosu opartego na tonalności i atonalności, także z transpozycją,
- czytać nuty głosem i na fortepianie jednocześnie w zakresie dwugłosu, trzygłosu oraz czterogłosu opartego na tonalności i atonalności,
- czytać nuty głosem w zakresie dwugłosu, trzygłosu oraz czterogłosu opartego na tonalności i atonalności,
- czytać nuty głosem i na fortepianie w zakresie czterogłosu o układzie harmonicznym, zawierającego akordy, łączenia, dźwięki obce, alteracje i modulacje poznane na harmonii,
- czytać przebiegi rytmiczne w zakresie jednogłosu o dużym stopniu trudności, zawierającego grupy niemiaryowe,
- czytać przebiegi rytmiczne, w zakresie dwugłosu o dużym stopniu trudności, polirytmicznego, zawierającego grupy niemiaryowe,
- śpiewać wzory o strukturze gamowej i gamopochodnej (odmiany gam, tetrachordy, interwały gamowłaściwe),
- rozpoznawać struktury gamowe i gamopochodne wydobywane w szerokiej skali dźwiękowej, także w skrajnych rejestrach,
- analizować przebiegi harmoniczne z udziałem akordów, łączeń, dźwięków obcych, alteracji i modulacji poznanych na harmonii,
- śpiewać skale w zakresie dwugłosu,
- rozpoznawać skale zastosowane we fragmentach utworów,
- śpiewać interwały i wzory o strukturze interwałowej w oderwaniu od gam,
- rozpoznawać interwały i wzory o strukturze interwałowej w oderwaniu od gam, wydobywane w szerokiej skali dźwiękowej, także w skrajnych rejestrach,
- śpiewać akordy w oderwaniu od gam (trójdzźwięki),
- rozpoznawać akordy w oderwaniu od gam, wydobywane w szerokiej skali dźwiękowej, także w skrajnych rejestrach (trójdzźwięki),
- zapisywać dyktanda wysokościowe, pamięciowe, dwugłosowe, trzygłosowe interwałowe, akordowe, harmoniczne, typu korekta błędów oraz rytmiczne jednogłosowe i dwugłosowe o wysokim stopniu trudności,
- uczeń rozwija swoją pamięć i wyobraźnię dźwiękową.

II Okres

Uczeń umie:

- czytać nuty *a vista* w zakresie jednogłosu opartego na tonalności i atonalności, także z transpozycją,
- czytać *a vista* nuty głosem i na fortepianie jednocześnie w zakresie dwugłosu, trzygłosu oraz czterogłosu opartego na tonalności i atonalności,
- czytać nuty głosem z akompaniamentem fortepianu, w oparciu o tonalność i atonalność,

- czytać nuty głosem *a vista* w zakresie czterogłosu o układzie harmonicznym, zawierającego akordy, łączenia, dźwięki obce, alteracje i modulacje poznane na harmonii,
- czytać *a vista* przebiegi rytmiczne w zakresie jednogłosu o dużym stopniu trudności, zawierającego grupy niemiary,
- czytać nuty głosem i przebiegi rytmiczne jednocześnie w zakresie dwugłosu melodyczno-rytmicznego opartego na atonalności,
- śpiewać wzory o strukturze gamowej i gamopochodnej (interwały charakterystyczne, akordy na stopniach gam),
- rozpoznawać struktury gamowe i gamopochodne wydobywane w szerokiej skali dźwiękowej, także w skrajnych rejestrach,
- analizować przebiegi harmoniczne z udziałem akordów, łączeń, dźwięków obcych, alteracji i modulacji poznanych na harmonii,
- śpiewać skale w zakresie dwugłosu,
- rozpoznawać skale zastosowane we fragmentach utworów,
- śpiewać interwały i wzory o strukturze interwałowej w oderwaniu od gam,
- rozpoznawać interwały i wzory o strukturze interwałowej w oderwaniu od gam, wydobywane w szerokiej skali dźwiękowej, także w skrajnych rejestrach,
- śpiewać akordy w oderwaniu od gam (czterodźwięki i pięciodźwięki) rozpoznawać akordy w oderwaniu od gam, wydobywane w szerokiej skali dźwiękowej, także w skrajnych rejestrach (czterodźwięki pięciodźwięki),
- zapisywać dyktanda wysokościowe, pamięciowe, dwugłosowe, trzygłosowe interwałowe, akordowe, harmoniczne, typu korekta błędów oraz rytmiczne jednogłosowe i dwugłosowe o wysokim stopniu trudności,
- uczeń rozwija swoją pamięć i wyobraźnię dźwiękową.

KLASA VI

I Okres

Uczeń umie:

- czytać nuty *a vista* w zakresie jednogłosu opartego na tonalności i atonalności, także z transpozycją,
- czytać *a vista* nuty głosem i na fortepianie jednocześnie w zakresie dwugłosu, trzygłosu oraz czterogłosu opartego na tonalności i atonalności,
- czytać nuty głosem przy fortepianowym akompaniamencie, w oparciu o tonalność i atonalność,
- czytać nuty głosem w zakresie dwugłosu wokalnego opartego na tonalności i atonalności,
- czytać przebiegi rytmiczne, w zakresie dwugłosu o dużym stopniu trudności, polirytmicznego, zawierającego grupy niemiary,
- śpiewać wzory o strukturze gamowej i gamopochodnej (odmiany gam, tetrachordy, interwały gamowłasciwe, w tym charakterystyczne),
- rozpoznawać wzory o strukturze gamowej i gamopochodnej wydobywane w szerokiej skali dźwiękowej, także w skrajnych rejestrach,

- śpiewać skale w zakresie dwugłosu,
- rozpoznawać skale zastosowane we fragmentach utworów,
- śpiewać interwały i wzory o strukturze interwałowej w oderwaniu od gam,
- rozpoznawać interwały i wzory o strukturze interwałowej w oderwaniu od gam, wydobywane w szerokiej skali dźwiękowej, także w skrajnych rejestrach,
- zapisywać dyktanda wysokościowe, pamięciowe, dwugłosowe, interwałowe, typu korekta błędów oraz rytmiczne jednogłosowe i dwugłosowe o wysokim stopniu trudności.

II Okres

Uczeń umie:

- czytać nuty głosem w zakresie dwugłosu, trzygłosu oraz czterogłosu wokalnego opartego na tonalności i atonalności,
- czytać nuty głosem lub głosem i na fortepianie, w tym *a vista*, w zakresie czterogłosu o układzie harmonicznym, zawierającego akordy, łączenia, dźwięki obce, alteracje i modulacje poznane na harmonii,
- czytać nuty głosem i przebiegi rytmiczne jednocześnie w zakresie wielogłosu melodyczno-rytmicznego,
- śpiewać wzory o strukturze gamowej i gamopochodnej (akordy na stopniach gam),
- rozpoznawać wzory o strukturze gamowej i gamopochodnej wydobywane w szerokiej skali dźwiękowej, także w skrajnych rejestrach,
- analizować przebiegi harmoniczne z udziałem akordów, łączeń, dźwięków obcych, alteracji i modulacji poznanych na harmonii,
- śpiewać akordy w oderwaniu od gam (trójdźwięki, czterodźwięki i pięciodźwięki),
- rozpoznawać akordy w oderwaniu od gam, wydobywane w szerokiej skali dźwiękowej, także w skrajnych rejestrach (trójdźwięki, czterodźwięki i pięciodźwięki),
- zapisywać dyktanda trzygłosowe, akordowe, harmoniczne, typu korekta błędów.